

2008BEM48 bijlage1

Jaarverslag 2007 Partnerschappen

Surrey County Council

&

Zuid-Moravië

provincie :: Utrecht

Behandelend ambtenaar	Jolanda Terpstra, afdeling BJZ
Verantwoordelijk Bestuurder	Gedeputeerde Binnekamp
Datum	4 maart 2008

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	2
2. ZUID-MORAVIË	3
2.1. Inleiding	3
2.2. Organisatie en ontwikkelingen in 2007	3
2.3. Activiteiten en projecten in 2007	4
3. SURREY COUNTY COUNCIL	6
3.1. Inleiding	6
3.2. Organisatie en ontwikkelingen in 2007	6
3.3. Activiteiten en projecten in 2007	7
4. FINANCIËN	8
CONCLUSIES	9

1. Inleiding

De provincie Utrecht heeft een partnerschap met twee regio's in Europa: Surrey County Council in Engeland en Zuid-Moravië in Tsjechië. Het vriendschapsverdrag met Surrey is in 2002 gesloten, met Zuid-Moravië is het verdrag uit 2003 na een onderzoek in 2006 hernieuwd voor vier jaar. In dit rapport wordt verslag gedaan van de acties die hebben plaatsgevonden met deze Europese partners in 2007.

De Staten Werkcommissie Europese Aangelegenheden (SWEA) benadrukt in haar eindrapport het belang van Europese samenwerking: *“De partnerschappen met Europese regio's zoals Surrey en Zuid-Moravië zijn nuttig en noodzakelijk, vooral op het gebied van projectaanvragen in Brussel en wederzijdse kennisuitwisseling”*.¹ PS hebben op 5 februari 2007 met dit rapport ingestemd. Het voornaamste doel van de partnerschappen is dan ook kennisuitwisseling in concrete projecten op beleidsterreinen waar beide regio's bevoegdheden hebben, in aansluiting op de actualiteit.

In 2007 is op verschillende manieren invulling gegeven aan deze relaties. Er zijn uitwisselingen geweest op het gebied van economie en ruimte en beïnvloeding van gedrag van burgers met Surrey en cultureel erfgoed en hoogwater met Zuid-Moravië. Daarnaast is er een cultureel festival met Zuid-Moravië georganiseerd. Ook buiten thematische uitwisselingen benutten we de contacten met deze regio's.

*College van Gedeputeerde Staten
Februari 2008*

¹ Eindrapport Staten Werkcommissie Europese Aangelegenheden, 17 januari 2007

2. Zuid-Moravië

2.1. Inleiding

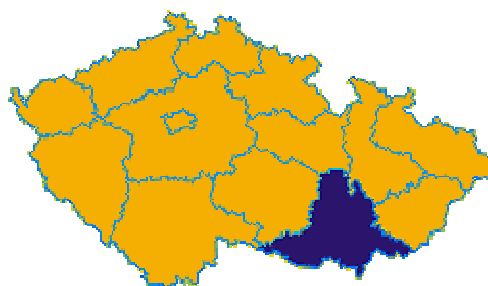

Zuid-Moravië is één van de 8 regio's (kraj) van Tsjechië. Het ligt in het zuidoosten van Tsjechië, tegen de grens van Oostenrijk en Slowakije aan. De hoofdsteden Utrecht en Brno hebben een stedenband. De provincie Utrecht wilde in 2003 in eerste instantie een regio in een toekomstige Europese lidstaat helpen in het integratieproces en daarnaast kennis opdoen van processen en ontwikkelingen in een regio met groeipotentieel.

Het inwonertal van de regio Zuid-Moravië is vergelijkbaar met dat van Utrecht, de oppervlakte is vier keer zo groot. De bevoegdheden, ontwikkelingen en uitdagingen van Zuid-Moravië zijn niet altijd één op één vergelijkbaar met die van Utrecht. Uit de evaluatie van het partnerschap uit 2006² blijkt echter dat juist in de overbrugging van de verschillen de meerwaarde van deze vriendschap schuilt. Hierdoor wordt begrip voor elkaars cultuur gekweekt. Bovendien ontwikkelt Zuid-Moravië zich zo snel dat wij inmiddels veel van hen kunnen leren. In oktober 2006 is daarom een nieuwe overeenkomst getekend.

Tsjechië in Europa

Zuid-Moravië (Jihomoravský Kraj) in Tsjechië

2.2. Organisatie en ontwikkelingen in 2007

De samenwerking is de verantwoordelijkheid van de afdeling internationale zaken van de regio Zuid-Moravië. In deze afdeling is een accounthouder aangesteld voor de relaties met Utrecht. In de provincie Utrecht wordt dit vormgegeven door het Europeatsteam bij de afdeling BJZ. Daarnaast hebben verschillende medewerkers van beleidssectoren onderling contact, meestal na een werkbezoek. De contacten met de regio zijn zeer regelmatig. Beleidsstukken, plannen en strategieën worden opgestuurd en vertaald. Werkbezoeken worden gezamenlijk voorbereid. Zuid-Moravië is erg enthousiast over de samenwerking met Utrecht. De vraag naar samenwerking is soms groter dan waar wij aan kunnen voldoen.

² 'De toekomst van de samenwerking met Zuid-Moravië' A. Bos, februari 2006

2.3. Activiteiten en projecten in 2007

In 2007 zijn een aantal concrete activiteiten georganiseerd. Vrijwel alle activiteiten uit het jaarplan 2007 hebben ook daadwerkelijk plaatsgevonden. Hieronder volgt een overzicht van deze werkbezoeken. Hierbij moet gezegd worden dat veel contact en uitwisseling ook tussen deze bezoeken plaatsvindt. De verslagen van de uitwisselingen zijn als bijlage bijgevoegd.

Cultureel erfgoed (in Zuid-Moravië): 23-26 april 2007

Voorafgaand aan het bezoek zijn de plannen van aanpak op cultureel erfgoed vergeleken. Zuid-Moravië heeft veel cultureel erfgoed, maar weinig geld voor en ervaring met professionele renovatie methoden. De regio hecht groot belang aan erfgoed als uitdrukking van hun identiteit. Historisch besef en kennis zijn groter dan bij ons.

Het doel van ons werkbezoek was een nadere kennisuitwisseling op het gebied van cultureel erfgoed, waarbij dit werkterrein in diverse facetten werd gepresenteerd. De uitwisseling op het gebied van cultureel erfgoed is door Zuid-Moravië zeer goed georganiseerd en we hebben beter inzicht gekregen in de problematiek. Het accent lag op de rol en taken van de regionale overheid, de communicatie met de burger, bescherming en restauratie.

Deelnemers Utrecht	Deelnemers Zuid-Moravië
Mevr. Terpstra (coördinator partnerschap) Mevr. Grimmius (sectorhoofd cultuur) Dhr. Vernooij (senior medewerker cultureel erfgoed) Dhr. Blijdenstijn (medewerker cultureel erfgoed) Mevr. Huisinga (medewerker cultureel erfgoed)	Dhr. Letocha (gedeputeerde voor cultuur) Dhr. Crha (Directeur Zuid-Moravië) Dhr. Absolon (Hoofd internationale zaken) Mevr. Noskova (coördinator partnerschap) Dhr. Drobny (Hoofd cultuur) Dhr. Pleva (lid Tsjechisch parlement) Dhr. Kroupa (hoofd nationale monumentenzorg) Verschillende medewerkers van afdeling cultuur, vertegenwoordigers van gemeenten, musea, kastelen en kloosters.

Hoogwater (in Zuid-Moravië): 18-20 juni 2007

Hoogwater is een geschikt onderwerp voor het uitwisselen van kennis en ervaringen, omdat beide regio's veel water hebben. Beide regio's zijn (door de Europese Unie noodgedwongen) bezig met hetzelfde proces, waardoor verschillen en overeenkomsten duidelijk naar voren komen. De maatregelen die de beide regio's treffen om de Europese richtlijn hoogwater voor te bereiden zijn verkend. Zuid-Moravië heeft een geavanceerd alarmsysteem ontwikkeld, omdat zij snel moeten kunnen inspringen op een plotselinge hoogwaterstand. Van ons leren zij hoe het beste burgers te betrekken in hoogwaterbewustzijn en de ontwikkeling van beleid.

Deelnemers Utrecht	Deelnemers Zuid-Moravië
Mevr. de Boer (directeur) Dhr. Wagener (directeur) Mevr. Terpstra (coördinator partnerschap) Mevr. Docter, dhr. Vrolijk, dhr. Egas, dhr. Mankor, mevr. Braam, dhr. Mobach (medewerkers water) Mevr. Sluijs (programmamanager klimaat) Mevr. Schlebush (Europacoördinator milieu) Mevr. Van der Graaf en dhr. Knotter (HDSR)	Mevr. Hubackova (Hoofd water en milieu) Mevr. Noskova (coördinator partnerschap) Mevr. Polackova (medewerker water) Dhr. Cibulka (medewerker water) Dhr. Cerny (medewerker water) Dhr. Tuma (medewerker waterschap) Mevr. Velanova (tolk)

Opening kantoor in Brussel: 11 oktober 2007

Analoog aan de organisatie van het Huis van de Nederlandse Provincies, hebben de Tsjechische regio's een kantoor in Brussel geopend. In het voorjaar heeft een delegatie uit Zuid-Moravië een bezoek gebracht aan ons kantoor in Brussel om kennis te vergaren over hoe te opereren in Brussel. In oktober hebben zij tenslotte hun eigen Czech House geopend. Bij de opening was de provincie Utrecht ambtelijk vertegenwoordigd.

Handelsdelegatie en culturele manifestatie in Utrecht: 14-17 oktober 2007

In oktober 2007 was er een Zuid-Moravische handelsdelegatie in Utrecht, vergezeld door een bestuurlijke en politieke delegatie. Dit werd verzorgd door de Utrechtse Kamer van Koophandel. Vertegenwoordigers van vier bedrijven uit Zuid-Moravië hadden gesprekken en bedrijfsbezoeken. Tijdens deze handelsdelegatie bood Zuid-Moravië een culturele manifestatie aan, aan de provincie Utrecht en haar relaties. De manifestatie, gehouden op 15 oktober 2007 bestond uit een concert in de internationale concertenreeks 'Czech Dreams' in de Domkerk in Utrecht, een tentoonstelling van de beroemde houtsculpteur Jiri Netík en een wijnproeverij van Tsjechische wijnen in Paushuize. De tentoonstelling van houtsnijwerken in de Domkerk heeft duizenden bezoekers getrokken en enkele musea zijn geïnteresseerd geraakt om in de toekomst de werken tentoon te stellen. Voorafgaand aan de culturele manifestatie heeft er een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen bestuurders en politici van Zuid-Moravië en gedeputeerde Binnekamp.

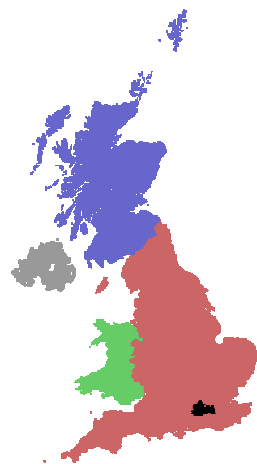
Deelnemers Utrecht	Deelnemers Zuid-Moravië
Dhr. Binnekamp (Gedeputeerde)	Dhr. Polednak (Vice-gouverneur)
Mevr. Raven (Gedeputeerde)	Dhr. Macek (lid regionale raad)
Dhr. Sietsma (Provinciesecretaris)	Dhr. Smerda (lid regionale raad)
Mevr. De Boer (Directeur)	Dhr. Bortel (lid regionale raad)
Mevr. Terpstra (Coördinator partnerschap)	Dhr. Crha (Algemeen directeur)
Tientallen bezoekers aan concert en wijnproeverij	Dhr. Absolon (Hoofd internationale zaken)
Duizenden bezoekers tentoonstelling Domkerk	Mevr. Noskova (coördinator partnerschap)
	Mevr. Velanova (tolk)

3. Surrey County Council

3.1. Inleiding

Surrey County Council maakt onderdeel uit van het gebied South East England en ligt ten zuiden van Londen. De vergelijkbaarheid van de situatie in Surrey en in Utrecht is in één oogopslag zichtbaar: Surrey maakt deel uit van Greater London, Utrecht van de Randstad. Beide regio's hebben een vergelijkbaar bevolkingsaantal van net boven de 1 miljoen mensen en hebben te maken met forensenverkeer, bereikbaarheid en luchtvervuiling, de druk van de stad op het platteland, betaalbaarheid van huizen en de kwaliteit van de leefomgeving. De rivier de Thames stroomt door het gebied en maakt efficiënt watermanagement noodzakelijk. De samenwerking is formeel gemaakt in 2002, met een vriendschapsverdrag, maar bestond al veel langer in ad hoc contacten. De samenwerking met Surrey vindt vooral plaats binnen grotere gehelen, zoals Europese netwerken en projecten.

Surrey in Groot Brittannië

Surrey ten opzichte van Londen

3.2. Organisatie en ontwikkelingen in 2007

Met Surrey is eind 2002 een partnerschapsverdrag gesloten. De bekendheid met elkaars organisatie en het vertrouwen dat tussen beide partijen bestaat, zijn altijd de troeven van de samenwerking geweest. In 2006 en 2007 heeft echter een grote reorganisatie, met een reductie in arbeidsplaatsen van 30% plaatsgevonden in Surrey, die de contacten tussen beide regio's heeft bemoeilijkt. Het hoofd Europese zaken van Surrey, die de relaties met Utrecht onderhield, is vertrokken. Evenals de twee projectleiders van de Interreg projecten die Utrecht (onder andere) samen met Surrey heeft. Voor deze drie personen is slechts één vervanger gekomen. De gevolgen voor de samenwerking laten zich raden. Door onze eigen reorganisatie heeft het partnerschap ook niet altijd de beoogde uitwerking gekregen. We zijn daarom, behalve de Interreg projecten die we samen hebben, waar we erg tevreden over zijn, niet toegekomen aan verdere uitwisselingen. De samenwerking komt ook tot uitdrukking in hele concrete zaken. Surrey stelt haar kantoor in Brussel waar nodig aan ons ter beschikking (vergadercapaciteit) en we stemmen deelname aan Europese bijeenkomsten samen af.

3.3. Activiteiten en projecten in 2007

De samenwerking tussen Surrey en Utrecht komt vooral tot uitdrukking in twee Interreg projecten en het netwerk PURPLE. In de projecten ChangeLAB en Smart Economic Growth is Surrey County Council lead partner. Het is aan de relatie met Surrey te danken dat de provincie Utrecht participeert in deze projecten.

PURPLE

Surrey County Council is net als Utrecht actief betrokken bij het netwerk PURPLE (Peri-Urban Regions Platform Europe). Beide regio's hebben te maken met stedelijke druk op het platteland die steeds groter wordt. Met dit netwerk wordt enerzijds het Europees plattelandsbeleid beïnvloed, zodat ook aandacht uitgaat naar deze specifieke grootstedelijke problemen, anderzijds wordt er kennis en ervaring uitgewisseld en initiatieven voor projecten gelanceerd.

Changing Lifestyles, Attitudes and Behaviour: ChangeLAB

Het project is gestart in 2005 en liep tot december 2007. Overheden uit heel Europa delen ervaring over technieken die worden ingezet die leiden tot gedragsverandering bij burgers. Surrey is leadpartner, regio's uit o.a. Italië, Zweden en Hongarije doen mee. Vanuit Utrecht werken twee medewerkers van de afdeling Milieu mee aan dit project. Het hart van het ChangeLAB project is een techniekplanner; een uniek beslissingsinstrument om te bepalen welke technieken het beste ingezet kunnen worden voor een bepaalde gedragsverandering bij de doelgroep. Het project heeft een presentatie verzorgd tijdens de Europese Green Week. Surrey presenteerde en vanuit Utrecht hebben we hierbij ondersteund met menskracht en communicatiemiddelen.

Het project leert ons dat de (milieu)problematiek en het ontwikkelingsniveau van Utrecht en Surrey vergelijkbaar zijn. In dat opzicht verstaan we elkaar goed en kunnen we met recht van elkaar leren. Bovendien heeft het project gezorgd voor een grotere bewustwording op de verschillende manieren waarop met burgers en gedragsverandering kan worden omgegaan in de provincie.

Smart Economic Growth

In februari 2006 is dit Interreg-project van start gegaan, onder leiding van Surrey County Council. Vanuit Utrecht werken een medewerker van de afdeling Ruimte en de afdeling Economie mee aan dit project. De projectleiding is in handen van het Europeeteam.

Economisch groeien en tegelijk ruimtelijke en sociale kwaliteit bevorderen is het centrale thema. Casestudies van bedrijventerreinen worden geanalyseerd. In 2007 is verder gewerkt aan de verzameling van informatie en analyse die ten grondslag liggen aan de SEGDEG, de Smart Economic Growth Development Guide; een handboek voor onderzoekers en beleidsmedewerkers die bezig zijn met de koppeling tussen ruimte, milieu, economische- en sociale zaken. In februari is in Leuven een International Workshop gehouden, waarbij overheden en bedrijven uit Noord-West Europa aanwezig waren.

In samenspraak met Surrey heeft de provincie Utrecht de kans gegrepen om de tweede International Workshop naar Utrecht te halen. Deze heeft plaatsgevonden in januari 2008 met deelnemers uit heel Europa, waardoor wij ons beter op dit thema kunnen profileren en de kennis van het Smart Economic Growth project beter verankeren in ons ruimtelijk en economisch beleid.

4. Financiën

De kosten voor de uitwisselingen met Zuid-Moravië en Surrey worden zo mogelijk gedekt uit het budget van het coördinatiepunt Europa. De afdeling Bodem en Water heeft de uitwisseling met Zuid-Moravië gedeeltelijk uit eigen middelen betaald. De Interreg projecten met Surrey hebben een eigen projectbudget dat los van dit verslag staat.

In het jaarplan 2007 was € 40.000 begroot voor de partnerschappen. Er is € 20.382 uitgegeven in 2007. Het verschil tussen de begroting en de uiteindelijke uitgaven heeft verschillende oorzaken. Een aantal geplande uitwisselingen gingen uiteindelijk niet door, zoals plattelandsontwikkeling met Zuid-Moravië en een themabijeenkomst met Surrey. Ook was er een budget gereserveerd voor de verkenning van gezamenlijke Interreg projecten. Het Interreg programma is vanuit Europa later gestart dan voorzien, waardoor deze verkenning niet heeft plaatsgevonden.

Formatie

Voor de coördinatie van beide partnerschappen is structureel 0,35 fte beschikbaar bij BJZ. De inzet van beleidsafdelingen is afhankelijk van de thema's van kennisuitwisseling en de acties die daaruit voortvloeien. Voor de Interreg projecten zijn projectmedewerkers en projectleiders aangesteld. Zij vallen onder het meerjaarlijkse projectbudget dat voor dat doel is vastgesteld.

Conclusies

Met Surrey komt de samenwerking tot uitdrukking in twee Interreg projecten en een netwerk, met Zuid-Moravië in bilaterale projecten en culturele uitwisselingen.

Het is zinvol om structureel samen te werken in Europa met regio's die we kennen. In beide regio's kunnen we altijd terecht met vragen of concrete ondersteuning. Surrey stelt haar kantoor in Brussel open voor vergaderingen van Europese projecten waar de provincie aan meedoet. Zuid-Moravië heeft spontaan een Tsjechisch cultureel programma aangeboden. Door het Interreg project Smart Economic Growth zijn we in contact gekomen met Engelse gebiedsontwikkelaars, met een totaal nieuwe kijk op ruimtelijke economische ontwikkeling. Van Zuid-Moravië leren we hoe cultuur bijdraagt aan het profiel van een regio. Dit maakt het samenwerken in Europa spannend en nuttig.

In het samenwerken met regio's in Europa wordt ons een spiegel voorgehouden en krijgen de deelnemers een stukje interculturele bagage. Dit komt ten goede aan de ontwikkeling van de provinciale organisatie. Een dergelijk partnerschap onderhouden vergt tegelijk de nodige creativiteit en flexibiliteit van beide kanten, zowel bestuurlijk als ambtelijk in de gehele provinciale organisatie. Door de reorganisaties in zowel Surrey County Council als onze eigen provincie, is de samenwerking niet altijd met evenveel energie vormgegeven.

We zullen in onze nieuwe Europa strategie aangeven hoe de samenwerking met deze partners in de toekomst zal verlopen.